

अभिसंहित त्रि० अभि+सम्+धा-कर्मणि कर्त्तरि वा क्त ।

१ फलोद्देशेन कृते २ अभिसन्धि विषयभूते ३ अभिसन्धि-
कर्त्तरि च "विस्तृतिदायेऽनभिसंहितेषु" रुचिस्तवः ।

अभिसन्ताप पु० अभिसन्ताप्यतेऽनेन अभि+सम्+तप-णिच्-
करणे अच् । १ अभिशापे । तप-भावे घञ् । २ अभितः
सन्तापे । तप-आधारे । घञ् । ३ युद्धे ।

अभिसन्धक त्रि० अभि+सम्+धा-क-स्वार्थे कन् । १ पर-
गुणासहनेन आक्षेपके, "वैडालव्रतिको ज्ञेयोहिंस्रः सर्वाभि-
सन्धकः मनुः" । "अभिसन्धकः परगुणासहनेन सर्वाक्षेपक
इति" कूङ्म् । [२ फलोद्देशे ३ वञ्चने च ।

अभिसन्धौ स्त्री अभि+सम्+धा-भावे अङ् । १ अभिसन्धौ
अभिसन्धान न० अभि+सम्+धा-ल्युट् । १ परवञ्चने ।
"पराभिसन्धानपरं यद्यद्यस्य विचेष्टितम्" रघुः । "परा-
भिसन्धानपरामन्त्रिणः" काद० २ फलोद्देशे ३ अभि-
सन्धौ च । "फलाभिसन्धानपरा न योगिनः" पुरा० ।

अभिसन्धाय पु० अभि+सम्+धा-भावे घञ् । १ अभिसन्धौ
फलाद्युद्देशे । ल्यप् । ३ फलाद्युद्देश्येत्यर्थे अव्य० । "अभि-
सन्धाय तु फलं दन्धार्थमपि चैव यत्" गीता ।

अभिसन्धि पु० अभि+सम्+धा-भावे क्ति । १ फलाद्युद्देशे ।
"स्वर्गाभिसन्धि सुकृतं वञ्चनामिव सेनिरे" कुमा० ।
"स्वधाभुजः काव्यफलाभिसन्धौ" रुचिस्तवः ।

अभिसन्धित त्रि० अभिसन्धा जाताऽस्य तार० इतव् ।
१ जाताभिसन्धौ अभिसन्धिविषये ।

अभिसम्पत्ति त्रि० अभि+सम्+पद-क्तिन् । १ अभितः स-
म्पत्तौ अन्यरूपस्यान्यथाभवने, "चित्यस्याहवनीयाभिसम्पत्तेः"
कात्या० १८, ६, ३५ । "आहवनीय एव चित्याभिसम्पत्ति
श्रवणात् "यो वाव चितोऽग्निर्निधोयते तामेवैष्टकामेष
सर्वोऽग्निरभिसम्पद्यत" इतिश्रुतिः एकवारं चित्यस्यो-
परि निधानेनाहवनीयान्मेरेव सर्वदा चित्यात्मकता-
सम्पन्ना" कर्क० ।

अभिसम्पद् स्त्री अधिका सम्पद् प्रा०स० । १ अधिक-
सम्पत्तौ । अभिलक्ष्य संख्यां सम्पद् । तत्तत्संख्यादिसास्येन
सम्पन्नतायाम् "तान्धुभयान्येकविंशतिः सम्पद्यन्ते द्वादश
भासाः पञ्चत्वेवस्त्वय इमे लोकाः असावादित्य एकविंशः
एतामभिसम्पदम्" शत० ब्रा० । "यैषा संख्यासम्पत्तिस्तामभि-
लक्ष्य भवति" भा० । सम्पद्मभिलक्ष्य अव्ययी० टच् समा० ।
अभिसम्पदम् सम्पद्मभिलक्ष्यीकृत्येत्यर्थे अव्य० ।

अभिसम्पात पु० अभि+सम्+पत-आधारे घञ् ॥ १ युद्धे ।

भावे घञ् । २ पतने । करणे घञ् । ३ अभिशापे
लोकप्रसिद्धिः ।

अभिसम्बन्ध पु० अभि+सम्+बन्ध-घञ् । १ अभितः सम्बन्धे
"द्रव्याणां कर्मसंयोगे गुणात्वनाभिसम्बन्धः" "फलार्थित्वा
तु स्वामित्वे नाभि" जै०सू० "वैजिकादभिसम्बन्धादनु-
रन्ध्यादधं त्रहम्" मनुः २ वाक्यादौ आकाङ्क्षितपदान्वये
च पदानासन्वयश्च पदार्थायन्वययोग्यत्वएव ।

अभिसर त्रि० अभितःसरति ह्+ट् स्त्रियां ङीप् । १ सहाये,
२ अनुचरे । "तथैवाभिसरास्तेषां त्यक्तात्मानो जये धृताः"
भा० उ०प० । "अथ साभिसरं शरैस्तरस्त्रो" माघः ।

अभिसरण न० अभि+हृ-ल्युट् । १ अभिगमने २ नायक-
योरेकतरेण रागेण सङ्केतस्थानगमने च । [३ उत्सृष्टे च
अभिसर्जन न० अभि+हृज-भावे घञ् । १ दाने, २ बधे
अभिसाय अव्य० आभिसुख्ये अव्ययी० सायाङ्गाभिसुख्ये ।
"श्रितोदयाद्देरभिसायसुञ्जकैरचूचुरञ्चन्द्रमसोऽभिरामताम्"
माघः ।

अभिसार पु० अभि+हृ-आधारादौ घञ् । १ युद्धे, २ साहाय्ये,
३ साधने, ४ स्त्रियाः पुंसो वा संभोगार्थं निर्जन-
सङ्केतस्थानगमने च । "आरब्धे रभसान्धया प्रियसखि ।
क्रीडाभिसारोत्सवे" । अभिसारप्रकारश्च । "स्त्रेषु गालेषु
संलीना मूकोक्तविभूषणा" । अवगुण्टनसंबोता कुल-
जाऽभिसरेद्यदि । विचित्रोच्चलवेशा तु वल्लभूपुरनि-
खना प्रभोदस्मेरवदना स्याद्देश्याऽभिसरेद्यदि । मदस्व-
लितसंलापा विभ्रमोत्पुल्ललोचना । आविड्गति-
सञ्चारा स्यात् प्रेष्याऽभिसरेद्यदि ॥ क्षेत्वं वाटी भग्नदेवा-
लयो दूतीगृहं वनम् । मालयङ्ग प्रसृगानञ्च नद्यादीनां तटी
तथा एवं कृताभिसाराणां पुश्लोनां विनोदने, स्थानान्यधौ
तथा ध्वान्तच्छन्नेषु क्वचिदाश्रये" इति सा० द० । कर्त्तरि
घञ् । अनुचरे पु० "अभिसारेण सर्वेण ततोयुद्धमवर्त्तत"
भा० ब०प० ।

अभिसारिका स्त्री अभिसरति अभिसारयति वा कान्तं सङ्केत-
स्थानं अभि+हृ-णिच्-वा खलु । १ "अभिसारयते कान्तं
या मन्मथवशंवदा । स्वयं वाभिसारत्येषा धीरैरुक्ताभि
सारिका" सा० द० उक्ते नायिकाभेदे "अनभिज्ञास्त-
मिस्राणां दुर्हिनेष्वभिसारिकाः" कुमा० "यः सञ्चरोऽभूद-
भिसारिकाणाम्" रघुः ।

अभिसारिन् त्रि० अभिसरति णिनि । १ आभिसुख्येन गन्तरि
२ अनुचरे च स्त्रियां ङीप् । "षष्ठं तिष्ठते त्वैष्टुभपदा